

T.C.
DANIŞTAY
ONUNCU DAİRE
Esas No : 2002/1374
Karar No : 2003/5306

Davacılar : 1-Akmaya San. Tic. A.Ş.
2-Nizam Garipoğlu

Vekili : Av.Hamdi Say
Üniversite Mah.Civan Sok.No:6/8-Avcılar/İSTANBUL

Davalı : Rekabet Kurumu
Bilkent Plaza, B-3 Blok-Bilkent/ANKARA

Vekili : Av.Nagehan Özseyhan - Aynı Adreste

İstemin Özeti : Rekabet Kurulunun 27.6.2000 tarih ve 00-24/255-138 sayılı

kararının davacılarla ilgili kısmının; fiyatlardaki artışların eş zamanlı olmasının nedeninin maya üretim girdilerinin aynı olması ve girdilerin aynı tarihlerde zamlanması olduğu, ortada haksız rekabetin ve uyumlu eylemin şartlarının mevcut olmadığı ileri sürülerek iptali istenilmektedir.

Savunmanın Özeti : Davanın süresinde açılmadığı, yeni fiyat geçişlerine zemin hazırlamak maksadıyla bayi fiyatlarını yükseltme konusunda diğer şirketlerle uyumlu eylem içinde olduğu saptanan davacı şirketin para cezası ile cezalandırılmasında hukuka aykırılık olmadığı ileri sürülerek davanın reddi gerektiği savunulmaktadır.

D.Tetkik Hakimi : Yakup Bal

Düşüncesi : 2577 sayılı İdari Yargılama usulü Kanununun 7 ve 4054 sayılı Rekabetin Korunması Hakkında Kanunun 55. maddesi uyarınca süresinde açılmayan davanın reddi gerektiği düşünülmektedir.

Danıştay Savcısı : Bilgin Arısan

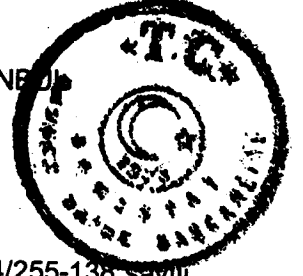
Düşüncesi : Türkiye Fırıncılar Federasyonu ile Ankara Ticaret Odası tarafından ekmek mayası üreten 5 firma aleyhine vaki şikayet üzerine yapılan tahkikat neticesinde Rekabet Kurulunca verilen para cezalarından Akmaya Sanayi Tic..A.Ş. ile bu şirketin yönetim kurulu üyelerine verilen para cezalarının iptali talep edilmektedir.

Dosyada mevcut belgelerin incelenmesinden Türkiye Fırıncılar Federasyonu ile Ankara Ticaret Odası tarafından ekmek üreten 5 firma aleyhine vaki şikayet üzerine Rekabet Kurulunca yapılan tahkikat neticesinde maya üretici şirketlerden Pak Gıda Üretim ve Pazarlama A.Ş.nin Özmaya Sanayi A.Ş.nin, Safmaya Sanayi A.Ş.nin, Akmaya Sanayi ve Ticaret A.Ş. nin ve Maurimaya Sanayi A.Ş.nin uyumlu eylem sonucu bayiler arasındaki rekabeti önleyerek bayi satış fiyatlarını yükseltmek suretiyle 4054 sayılı Kanunun 4 üncü maddesi a bendi hükmünü ihlal ettikleri tesbit ve tevsik edildiğinden para cezası ile cezalandırılmaları 4054 sayılı Kanunun 16 ncı maddesi 2 inci fıkrası amir hükmüne uygun bulunduğu cihetle hukuki mesnedi bulunmayan davanın reddi gerekeceği düşünülmüştür.

TÜRK MİLLETİ ADINA

Hüküm veren Danıştay Onuncu Dairesince gereği görüldü;

Dava, Rekabet Kurulunun 27.6.2000 tarih ve 00-24/255-138 sayılı kararının

davacılarla ilgili kısmının iptali istemiyle açılmıştır.

2577 sayılı İdari Yargılama Usulü Kanununun 7.maddesinde dava açma süresinin özel kanunlarında ayrı süre gösterilmeyen hallerde Danıştayda ve idare mahkemelerinde altmış ve vergi mahkemelerinde otuz gün olduğu öngörülmüştür. Yine aynı Kanunun 14.maddesinde "Dilekçeler üzerine ilk inceleme" düzenlenmiş ve ilk inceleme konularından birisinin de "süre aşımı" olduğu, 14/6 maddesinde, ilk inceleme konularından her hangi birisinin ilk incelemeden sonra tespit edilmesi halinde davanın her safhasında 15 inci madde hükmünün uygulanacağı, 15/1-b maddesinde ise süre aşımı tespit edilmesi halinde davanın reddine karar verileceği belirtilmiştir.

4054 sayılı Rekabetin Korunması Hakkında Kanun'un 55.maddesinde "Kurulun nihai kararlarına, tedbir kararlarına, para cezalarına karşı kararın taraflara tebliğinden itibaren süresi içinde Danıştaya başvurulabilir. Bu süre içinde yargı yoluna başvurulmazsa karar kesinleşir." hükmü yer almaktadır.

Dava konusu edilen Rekabet Kurulu kararı 20.10.2000 tarihinde davacı şirket vekiline tebliğ edilmiş olup, iptali istemiyle 20.8.2001 tarihinde kayıtlara giren dilekçeyle dava açılmış olduğundan, 2577 sayılı Yasanın 7 ve 4054 sayılı Yasanın 55. maddesi uyarınca davacılarından Akmaya San. Tic.A.Ş. yönünden süre aşımı bulunan davanın esasını inceleme olanağı bulunmamaktadır.

Davanın, iptali istenilen Rekabet Kurulu kararının davacılarından Nizam Garipoğlu'na para cezaları verilmesine ilişkin kısmına gelince;

4054 sayılı Rekabetin Korunması Hakkında Kanunun 16. maddesinde, Kurulun teşebbüs niteliğindeki gerçek ve tüzel kişiler ile teşebbüs birlikleri ve/veya bu birliklerin üyelerine devamı fıkralarda yapılan düzenlemeler nedeniyle para cezası vereceği, 54. maddesinde Rekabet Kurulu kararlarında sürelerin gerekçeli kararın taraflara tebliğ tarihinden itibaren başlayacağı,-55. maddesinde ise Kurulun nihai kararlarına, tedbir kararlarına, para cezalarına ve süreli para cezalarına karşı kararın taraflara tebliğinden itibaren süresi içinde Danıştay'a başvurulabileceği öngörülmüştür.

Anayasanın 125. maddesinde idarenin hertürlü eylem ve işlemlerine karşı yargı yolunun açık olduğu, idari işlemlere karşı açılacak davalarda sürenin, yazılı bildirim tarihinden başlayacağı, 2577 İdari Yargılama Usulü Kanununun bu hükmüne uygun olarak sevk edilen 7. maddesinde de dava açma süresinin yazılı bildirim tarihinden itibaren işleyeceği açıklanmıştır. Bu hükümlere göre idari dava açma süresine başlangıç olarak yazılı bildirim yetkili makamlarca ve karar ve işlemin açıklanması suretiyle yapılması gereklidir. Aksine bir görüş ilgililerin dava açma haklarını gereği gibi ya da hiç kullanamamaları sonucunu doğurabilir. Yapılan açıklamalar sonucunda şirket tüzel kişiliği ve şirket yönetim kurulu üyelerine para cezası verilmesine ilişkin Rekabet Kurulu kararlarının şirket tüzel kişiliği ve yönetim kurulu üyelerine ayrı ayrı tebliğ edilmesi gerektiğinin kabulü gerekmektedir.

T.C.
DANIŞTAY
ONUNCU DAİRE
Esas No : 2002/1374
Karar No : 2003/5306

Uyuşmazlık konusu olayda, Rekabet Kurulu kararı 20.10.2000 tarihinde şirket vekiline tebliğ edilmiş olmasına karşın, şirket yönetim kurulu üyesi Abdülkadir Ekşi'nin 13.7.2001 tarihinde Rekabet Kurumuna başvurarak kararın ayrıca şahsına da tebliğ edilmesini istemesi üzerine, sözkonusu kararın Abdülkadir Ekşi'ye 30.7.2001 tarihinde, Hasan Yaşar 8.12.2001 tarihinde davacı Nizam Garipoğlu'na 6.12.2001 tarihinde tebliğ edildiği, davacının menfaatini etkileyen bu karardan 30.7.2001 tarihinde haberdar olması üzerine 20.8.2001 tarihinde kayıtlara geçen dilekçe ile açılan davanın, bu kısmında süreaşımı bulunduğu yolunda Başkan Zafer Kantarcıoğlu ve Üye Suna Türkoğlu'nun ayrışık oylarına karşılık davanın süresinde açıldığı saptanarak işin esasına geçildi.

4054 sayılı Rekabetin Korunması Hakkında Kanununun 4. maddesinde, belirli bir mal veya hizmet piyasasında doğrudan veya dolaylı olarak rekabeti engelleme, bozma ya da kısıtlama amacını taşıyan veya bu etkiyi doğuran yahut doğurabilecek nitelikte olan teşebbüsler arası anlaşmalar, uyumlu eylemler ve teşebbüs birliklerinin bu tür karar ve eylemlerinin hukuka aykırı ve yasak olduğu, bu hallerden birisinin mal veya hizmetlerin alım ya da satım fiyatının, fiyatı oluşturan maliyet, kar gibi unsurlar ile her türlü alım yahut satım şartlarının tespit edilmesi olarak belirlendiği, 10. maddesinde, 4 üncü madde kapsamına giren anlaşma, uyumlu eylem ve kararların yapıldıkları tarihten itibaren bir ay içinde Kurula bildirileceği, bildirilmemiş anlaşmalara muafiyet hükümleri uygulanmayacağı, 15 inci maddesinde, Kurul'un, bu Kanunun kendisine verdiği görevleri yerine getirirken gerekli gördüğü hallerde, teşebbüs ve teşebbüs birliklerinde incelemelerde bulunabileceği, bu amaçla teşebbüslerin veya teşebbüs birliklerinin defterlerini, her türlü evrak ve belgelerini inceleyebileceği ve gerekirse suretlerini alabileceği, uzmanların incelemeye giderken yanlarında incelemenin konusunu, amacını ve yanlış bilgi verilmesi halinde idari para cezası uygulanacağını gösteren bir yetki belgesi bulunduracağı, 16. maddesinde, Kurulun, teşebbüs niteliğindeki gerçek ve tüzel kişiler ile teşebbüs birlikleri ve/veya bu birliklerin üyelerine Kurul kararı ile bilgi isteme veya yerinde inceleme hallerinde eksik, yanlış veya yanıltıcı bilgi verilmesi halinde, birleşme veya devralmanın ya da 4 üncü madde kapsamına giren anlaşma, uyumlu eylem ve kararların süresi içinde bildirilmemesi halinde para cezası vereceği, tüzel kişiliği olan teşebbüs ve teşebbüs birliklerinin birinci fıkrada belirtilen para cezalarına çarptırılmaları halinde, bu tüzel kişiliğin yönetim organlarında görev alan gerçek kişilere de şahsen, verilen cezanın yüzde onuna kadar ayrıca para cezası uygulanacağı öngörülmüştür.

Dava dosyasının incelenmesinden; maya üreticisi şirketlerin aralarında anlaşarak 4054 sayılı Kanunu ihlal ettikleri iddiası ile açılan soruşturmada; davacının yönetim kurulu üyesi olduğu Akmaya San.Tic.A.Ş'nin bayileri ile akdetmiş olduğu ve bir tek elden dağıtım anlaşması niteliğindeki sözleşmelerde yer alan rekabeti kısıtlayıcı nitelikteki hükümler, nedeniyle bu anlaşmalar 1997/3 sayılı "Tek Elden Dağıtım Anlaşmalarına İlişkin Grup Muafiyeti Tebliği" kapsamı dışında kaldığından bireysel muafiyet için Kurum'a bildirilmesi gerekirken bu

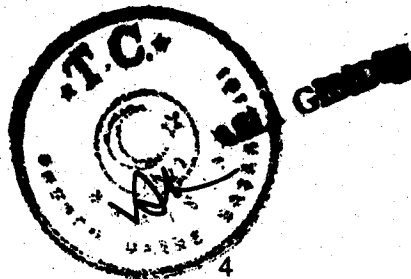
T.C.
DANIŞTAY
ONUNCU DAİRE
Esas No : 2002/1374
Karar No : 2003/5306

zorunluluğun yerine getirilmediği, şirket çalışanı tarafından "Bayi Bilgi Formu" başlıklı yazıda yeralan "mayacılar anlaşmış-Remzi İnce uymuyor." ifadesi silinerek yerine "Mayacılar iyi. Remzi İnce şikayetçi" ifadesinin yazıldığı 21.3.1998 tarihli yazıda yer alan "Mayacılar anlaşmış, kimse kimsenin fırınına girmiyor" cümlesindeki "Mayacılar anlaşmış" ifadesinin silindiği, sözkonusu evraklarda yapılan ve tutanakla tespit edilen tahrifatların yerinde inceleme yapan rapörtörleri yanıltmaya yönelik olduğu, soruşturma aşamasında bayilik sözleşmelerinin bildirilmemesi konusunda yapılan savunmada, rekabet ihlalleri içeren dağıtım anlaşmalarının bildirilmemesi nedeniyle ceza uygulanması gerektiği yönündeki soruşturma heyeti görüşünün kabul edildiği, yanıltıcı bilgi verme konusunda yapılan savunmada da, duyulan mahçubiyet dile getirilerek olayın yöneticinin Rekabet Hukuku uygulamalarına yabancı olmasından kaynaklandığının belirtildiğinden bahisle dava konusu edilen Rekabet Kurulu kararı ile rekabet kısıtlamaları içeren dağıtım anlaşmalarını süresi içerisinde Kuruma bildirmeyen Akmaya San. ve Tic. A.Ş'nin yönetim kurulunda görev alan davacı Nizam Garipoğlu ile Hasan Yaşar ve Abdulkadir Ekşi'ye ayrı ayrı olmak üzere 4054 sayılı Kanunun 16 ncı maddesinin üçüncü fıkrası uyarınca 30.420.000.lira para cezası, yerinde yapılan inceleme hallerinde eksik, yanlış veya yanıltıcı bilgi verilmesi nedeniyle, ayrı ayrı olmak üzere 60.840.000.lira para cezası uygulanmasına karar verildiği anlaşılmaktadır.

Bu durumda, davacılarından Nizam Garipoğlu hakkında para cezası uygulanmasını gerektiren hususlara yönelik olarak gerek dava dilekçesi ve ikinci savunmada her hangi bir iddiada bulunulmamış olması, gerek soruşturma heyetinin ceza uygulanması gerektiği yönündeki görüşünün kabul edilmesi nedeniyle Rekabet Kurulu kararının davacılarından Nizam Garipoğlu'na yönelik olarak para cezası verilmesine ilişkin kısmında hukuka aykırılık görülmemiştir.

Akçıklanan nedenlerle, davacılarından Akmaya San. Tic. A.Ş. yönünden davanın süreaşımı nedeniyle, davacılarından Nizam Garipoğlu'na yönelik olarak davanın esas yönünden reddine, yargılama giderlerinin davacılar üzerinde bırakılmasına, Avukatlık Asgari Ücret Tarifesine göre 200.000.000.lira avukatlık ücretinin davacılarından alınarak davalı idareye verilmesine 24.12.2003 tarihinde usulde oyçokluğu, esasta oybirliğiyle karar verildi.

Başkan	Üye	Üye	Üye	Üye
Zafer	Serap	Ali	Orhun	Suna
KANTARCIOĞLU	AKSOYLU	ÖZTÜRK	YET	TÜRKOĞLU

USULDE KARŞI OY :

Dava Rekabet Kurulunun 27.6.2000 tarih ve 00-24/255-138 sayılı kararının davacılarla ilgili kısmının iptali istemiyle açılmıştır.

2577 sayılı İdari Yargılama Usulü Kanununun 7.maddesinde dava açma süresinin, özel kanunlarında ayrı süre gösterilmeyen hallerde Danıştayda ve idare mahkemelerinde altmış ve vergi mahkemelerinde otuz gün olduğu öngörülmüştür. Yine aynı Kanunun 14.maddesinde "Dilekçeler üzerine ilk inceleme" usulü düzenlenmiş, ilk inceleme konularından birinin "süre aşımı" olduğu belirtilmiştir; 14/6 maddesinde, ilk inceleme konularından her hangi birisinin ilk incelemeden sonra tespit edilmesi halinde davanın her safhasında 15 inci madde hükmünün uygulanacağı, 15/1-b maddesinde ise süre aşımı tespit edilmesi halinde davanın reddine karar verileceği hükme bağlanmıştır.

4054 sayılı Rekabetin Korunması Hakkında Kanun'un 55.maddesinde "Kurulun nihai kararlarına, tedbir kararlarına, para cezalarına ve süreli para cezalarına karşı kararın taraflara tebliğinden itibaren süresi içinde Danıştaya başvurulabilir. Bu süre içinde yargı yoluna başvurulmazsa karar kesinleşir." hükmü, 54. maddesinde "Rekabet Kurulu kararlarında süreler gerekçeli kararın taraflara tebliğ tarihinden itibaren başlar" hükmü yer almakta; 53. maddesinin son fıkrası ise Kurul kararları kesinleştikten sonra tarafların ticari nitelikte sırlarını ifşa etmeyecek şekilde Resmi Gazetede yayınlanır" hükmünü taşımaktadır.

İdari Yargılama Usulünde sürelerle ilgili genel esaslar ise 2577 sayılı Kanunun 8. maddesinde düzenlenmekte ve sürelerin tebliğ, yayın veya ilan tarihini izleyen günden itibaren işlemeye başlayacağı hüküm altına alınmış bulunmaktadır.

Dava ve işlem dosyalarının incelenmesinden, Rekabet Kurulunun dava konusu edilen 27.6.2000 günlü 00-24/255-138 sayılı gerekçeli kararı ve karşı oy gerekçelerinin, 4054 sayılı Kanun çerçevesinde temsilci olarak yetkili kılınan şirket vekili Prof.Dr. Arif Esin'e 20.10.2000 tarihinde tebliğ edildiği, esasen soruşturma sürecinde tebligatların adı geçen vekile yapıldığı, Rekabet Kurulu kararının daha sonra 29.11.2000 tarih 24245 sayılı Resmi Gazetede yayınlandığı; davacıların, tebligat veya Resmi Gazetede ilan üzerine dava açmadıkları, daha sonra para cezalarının tahsili amacıyla Vergi Dairesi Müdürlüğünce bildirimde bulunulması üzere Yönetim Kurulu üyelerinden Abdülkadir Ekşi'nin 13.7.2001 tarihinde Rekabet Kurumuna başvurarak, kararın ayrıca kendisine de tebliğini istediği, 30.7.2001 tarihinden Abdülkadir Ekşi'ye tebligat yapılması üzerine de Akmaya ile birlikte Nizam Garipoğlu'nun 20.8.2001 tarihinde kayıtlara geçen dilekçe ile bu davayı açtıkları ve tebliğ tarihi olarak da 25.7.2001 tarihini gösterdikleri ve bu tarihin Abdülkadir Ekşi'ye yapılan tebligat olduğunu belirttikleri anlaşılmaktadır.

T.C.
DANIŞTAY
ONUNCU DAİRE
Esas No : 2002/1374
Karar No : 2003/5306

Bu durumda davacı şirketin yanısıra diğer davacı Nizam Garipoğlu'nun da davasını (hem 20.10.2000 tarihinde şirket vekiline yapılan tebligat, hem de 29.11.2000 tarih, 24245 sayılı Resmi Gazete'de yapılan yayım üzerine) 2577 sayılı Yasa'da öngörülen 60 günlük süresi içinde açmadığı görüldüğünden, davanın bu kısmının da süre yönünden reddi gerektiği oyu ile, esasın incelenmesine geçilmesine karşıyız.

Başkan
Zafer KANTARCIOĞLU

Üye
Suna TÜRKOĞLU

NM/17.2.2004

15.3.2004